

Özet: Yazar, yurt ve millet sevgisi ile doludur. Bu ne-denle, en ücra vatan köşesine dahi giderek, içinden çıkarmış ol-duğu kahramanlar da dahil olmak üzere halkını tanımak istemek-tedir. Bu nedenle Domaniç'e gider.

Bir Yurt Gezisi:

"İstiklâl Harbi sırasında, İnegöl toprakları büyük bir facia yaşamış. Domaniç dağlarından inen bir köylü kadını, düşmana yol göstererek vatanına ihanet eden oğlunu, silahıyla vurup öldürmüş."

Bu gerçek hikâyeyi duyduğumdan beri hiç aklımdan çık-mamıştı. Ne yapıp edecek, bu olayın geçtiği yöreleri gezecektim. İstanbul'dan Bursa'ya, oradan da İnegöl'e geldim. Bir otelde ko-nakladım. Böyle mühim ve efsanevi bir olayı bilen birileri mutla-ka çıkacak, ben de onunla konuşacak, ayrıntılı olarak yazacaktım.

Kaymakam, reji (tekeli) müdürü, otelci Ferhat Ağa daha bir-çok insanla görüştüm. Fakat hiç kimse bir şey bilmiyordu. Günler geçiyor, boşa geçen zamana canım sıkılıyordu. Ülkemin bu yöre-sinin insanlarını yakından tanımak da güzeldi ama, benim geliş amacım farklıydı. Gördüğüm eşitsizlikler, cahillikler de çok canımı sıkıyordu. Okulu var, yıllardır öğretmeni yok. Gelen öğretmen durmamış, giden öğretmen gelmemiş...Vah benim memleketim.

Köyü sevimli yapmakta, koy sevgisini, ülküsünü aşılamağa, gençliğin terbiyesini üzerine alanların arıtmışız! Saadeti hep büyük şeylerde aramaya kalkarız da, şu kuru ekmek parçasının bile insana o zevki vereceğini bilmeyiz. Önümüze kolay, bol gelen şeyler, bizi ahlâksızlığa götürüyor, muhakkak! Her bulduğumuz şeyden sonra daha iyisini bekleriz, bulamazsak kendi-mizi bahtsız sayarız, insanları bu şımarıklıktan, bu açgözlülük felâketin-den kurtarmak lâzım.

Bir omrun sonunda verilecek bir hesabı olmamak, insanlığın karşı-sında açık alınla çıkabilmek ne eşsiz bahtiyarlık

Çalışmayan insan, çalışmayan kadın ne demektir? Bir çalışmayan, bir çalışanın sırtından geçinmiyor mu?

Ey Domaniç kadını, nerede yaşayıp nerede Öldüğünü hâlâ Öğrene-mediğim büyük kadın'. Sen

de bunlardan biriydin. İnsanların yüzünü kızartan çirkinliklerden, vicdan azaplarından uzak, ömrün şöyle bir yeşil tarlanın ömrüne karışarak yaşadın. Şu bir avuç toprağından başka bir köşesini tanımadığın; bir kuru ekmeğinden, bir avuç bulgurundan başka nimetini tatmadığın vatan uğruna ne sonsuz azaplar çektin. BİR tanecik yavrunu elinle yerlere serdin."Onu kandıranlar kabahatli" demedin, affetmedin. Çünkü vatan senin gözünde en kutlu şeydi! O tertemiz dağlar başında, tertemiz duygularla geçen hayatın, her sevgiden üstün olarak yalnız vatan, millet sevgisi tanıdı!..

Yorgun argın gelip, odama yattım.

Nihayet Domaniç köylüleri pazara geldiler. Yetmiş yaşında bir ihtiyarla birlikte yola koyulduk. Ruhumu tatlı bir destansı hava sardı. Ben nereye gidiyorum? Yurda hıyanet eden oğlunu eliyle kanlara boyamış ananın diyarına!...

O kadın ne büyük bir kadındır, o kadın ne yaman bir kadındır ki, vatanının şerefi uğruna ciğerlerini kendi eliyle sökmüş, paralamıştır. O kadın, kadınların en bahtsızdır. O kadın, Türk kadınlarının en büyüğüdür.

Yaşlı ihtiyarla birlikte, yıkık viran bir eve girerler. İhtiyar ses-lenir: "Habibe Kadın, Habibe Kadın!" Bu esnada, genç mi genç, güzel mi güzel yirmi yaşında bir kadın görüldü, yaşlı ihtiyara dönüp baktım. "Sana böyle görünmek istedi" dedi. Yavaşça seslendi: "Geleceğini, beni arayacağını biliyordum. Seni bekliyordum" dedi. İkimizin de gözlerinde yaş, dudaklarında ürpermeler var... Kollarını açtı. Yeryüzünde eşini tanımadığım bir saadete doğru atıldım.

Saadet elle tutulur mu?

Başım bir boşluğa düştü. Domaniç'in hayal kadını bir anda uçup gitti... Bağımda bir sızı duydum. Hangi muzip kuvvet, beni böyle rüyalarımın girerek aldattı?.....

Böyle bir rüyayı da ancak, başta da belirttiğimiz gibi, vatani-ni ve milletini çok seven bir kimse görebilir.